

***** Preocupări bibliologice în activitatea lui Tudor Vianu, p. 85; Mircea Tomescu și maturitatea bibliologiei românești, p. 192; Mircea Tomescu - profesorul, p. 201

***** Transferul de informații, p. 13; Informație și formație, p. 27; Informație și comportament, p. 34; Informație și perspectivă, p. 38; Procese unitare, p. 53; Informație și cooperare, p. 58; În sfera integrării, p. 157; Bibliotecile și patrimoniul cultural, p. 161

O continuare așteptată

Bibliografia românească modernă (1831 - 1918),

vol. 4 (R-Z), Biblioteca Academiei Române,

Prefață de Gabriel Ștrempel, București,

Editura Academiei Române, 1996, 871p.

Ultimul volum apărut din Bibliografia românească modernă (1831- 1918) încheie corpusul fundamental al bibliografiei, organizat alfabetic. Ceea ce ar fi trebuit să fie un eveniment cultural de însemnătate, dar intrând într-un firesc al vieții intelectuale, devine la noi un eveniment excepțional. Între ignoranța și nepăsarea guvernanților (vechi și noi) și vina celor care ar trebui să se constituie într-o conștiință critică a societății, soarta patrimoniului nostru cultural și a memoriei noastre spirituale pare pecetluită. Din planul național bibliografic, conceput de Ion Bianu, la sfârșitul secolului trecut, rămân încă prea multe de făcut. Dar cum poate rezista conștiința unei națiuni fără înregistrarea propriului trecut cultural? Bazându-ne mai degrabă pe eroismul individual al unor cărturari de excepție, de la vârfurile culturale la citori anonimi, reprezentăm imaginea paradoxală a unei națiuni cu aere de civilizație, care nu e în stare să-și înregistreze propriul trecut. Mari în pretenții și mult mai modești în realizări, oferim celorlalți, prin acțiunile noastre, o față cu totul diferită de cea pe care o construiesc discursurile oficiale și declarațiile de complezență. Istoria bibliografiei românești suferă de

nepermise întreruperi și erori. Lipsesc bibliografii fundamentale nu oricărei culturi mari, ci oricărei națiuni cu pretenții de civilizație, iar acolo unde ele există, se dovedesc cel mai adesea rezultatul unor eforturi individuale sau ale unor colective restrânse, care și-au luat asupra-le sarcini pe care societatea, în ansamblul ei, s-a dovedit incapabilă să și le asume la un nivel național. De obicei, stilul festivist exaltă reușita unor astfel de acțiuni, trecând cu vederea că ele nu sunt rodul unui efort colectiv, petrecut la scară națională. Tot de obicei, se uită a se aminti de mediocritatea bibliografiei naționale curente, de lipsa de neiertat a unei bibliografii analitice științifice naționale, care să cuprindă și seriarele, de bibliografiile specializate, ale căror proiecte mor pe parcurs ori agonizează nu de la un an la altul, ci din deceniu, în deceniu; de deprofesionalizarea constantă a domeniului, de distrugerea unor colective bibliografice, de dispariția specialiștilor, de lipsa dorinței de cooperare între marile structuri culturale, în timp ce patrimoniul se degradează lent și ireversibil. Iată de unde tristețea noastră în fața acestui eveniment cultural, căruia timpuri neprielnice nu i-au putut oferi ceea ce-i lipsește: impresia de firesc.

Coordonat de directorul Bibliotecii Academiei, dr. Gabriel Ștrempel, sub coordonarea bibliografică a doamnei Lucreția Angheluță, volumul este coerent și bine organizat, descrierea bibliografică fiind unitară cu a volumelor anterioare. Intervalul mare de timp scurs între începerea lucrării și publicarea acesteia face ca descrierile să respecte standarde anterioare anului de apariție. Cuprinzând un total de 23697 de poziții (de la 49777 la 73472), volumul este îmbogățit, ca și cele anterioare, de importante trimiteri și informații auxiliare, cum ar fi cele privind lucrările apărute sub pseudonim, sumarele informații biografice, activitățile secundare ale autorilor (ca prefațatori, editori, traducători, coautori). Construită ca o bibliografie exhaustivă, B.R.M. are "șansa" să acopere o perioadă de timp de importanță extraordinară:

creerea civilizației naționale moderne. Următorul volum așteptat, cel al suplimentelor și al indicilor, anunță să aibă o importanță deosebită pentru cultura noastră. Dacă, așa cum este anunțat în studiul introductiv al primului volum și reluat în prefața acestui ultim volum, vom avea indici cronologi, pe materii și ai principalelor instituții editoare, practic volumul va oferi cea mai sintetică imagine a culturii noastre scrise din a doua jumătate a secolului XIX și începutul secolului XX.

Severitatea și rigoarea pasiunii

Ion Stoica,

*Structuri și relații informaționale în
dezvoltarea învățământului și a cercetării
românești. O încercare de sinteză,
București, Editura Alternative, 1997, 143p.*

Împlinirea profesională a autorului, director al Bibliotecii Centrale Universitare din București și creator al renașterii acestei structuri prestigioase după dezastrul din 1990, conferențiar al Universității bucureștene și conducătorul secției de Bibliologie și Știința Informării de la Facultatea de Litere a aceleiași universități sunt argumente ale seriozității cu care trebuie să întâmpinăm analiza pe care autorul o face în volum a raportului dintre cercetarea și învățământul românesc pe de o parte și dezvoltarea structurilor de documentare și informare pe de altă parte.

Singura realizare de acest gen în domeniul biblioteconomiei românești, volumul se citește cu dificultate datorită extraordinarei densități a informației. Lumea biblioteconomică românească are tradiția comemorărilor omagiale și a aniversărilor festive, mai puțin pe cea a analizelor critice. Pe de altă parte, nici cercetarea și învățământul românesc nu s-au arătat grăbite vreodată să-și analizeze raporturile cu informația și transferul de informații,